

Nr 1301

av herrar Nilsson i Agnäs och Fridolfsson i Stockholm
angående ämnet kristendomskunskap i grundskolan.

Inledning

"I äldre tider var utvecklingen inom konsten ofta knuten till religiösa företeelser och institutioner."

Denna uppfattning är kulturrådets i betänkandet Ny kulturpolitik, avgivet 1972 (4.2.1.). Den är riktig, och det kan tilläggas att detsamma gäller allt kulturliv och all social utveckling i vårt land. Den religiösa anknytningen är klar, den kristna trons drivkraft är ovedersäglich. Det har funnits en ledande ideologi. Den har varit bestämmande för uppkomsten av vårt rättssamhälle. Det kan ledas tillbaka till några klasiska ord i en bibeltext:

"Och det hände sig vid den tiden att från kejsar Augustus utgick ett påbud att hela världen skulle skattskrivas."

I de orden — som svensk ungdom knappast nu får lära sig — ligger historiens vändpunkt, vår tideräknings början, vår kulturs rot. Drygt tusen år senare hette det i svensk lag: "Kristus är främst i vår lag."

Det kristna Sverige

All sann demokrati har trots namnets hellenska bakgrund kristen rot. Västerlandets fundament är Bibeln och kristen tro. Kyrkan är skolans moder; läkekonst och sjukvård är frukt av kristen barmhärtighet liksom omsorg om fattiga och lytta och övrig social omvårdnad. När vårt moderna samhälle får konturer stiger det ur hedendomens dunkel och vikingasorl mot europeisk kulturgemenskap. Fridslagarna gav trygghet, barnets rätt att leva upptäcktes, de gamla kunde inte avlivas, kvinnan jämställdes tidigt med mannen i princip med apostolisk sanktion: "Här är icke man eller kvinna." Människovärdet var icke avhängigt av ålder, kön eller egendom utan sattes i relation till Gud, alltings skapare och försvarare. Givetvis har det alltid brutit i förverkligandet, men ingen kan förneka att det som lyfte Sverige till högre mänsklig standard och större frihet var kristendomen. Gestalter som biskop Tomas eller den heliga Birgitta med deras självständighet hade varit otänkbara i det hedna landet, och medeltiden var ljusare i vårt land än den moderna tiden i vissa stater, där man i dag saknar primära mänskliga rättigheter som tros-, tanke- och yttrandefrihet och rätten att resa eller ta del av annan kultur.

Det sekulariserade Sverige

Utvecklingen bort från kristen tro och sed fortgår just nu i det land som lärt sig läsa vid Bibeln, som vuxit och nått välfärd genom en samhällsordning med äktenskap och hem och kristen fostran, vilken varit teknisk utvecklings och social jämlikhets grundförutsättning. Först av försumlighet och slapp eftergift, numera synbarligen på grund av medveten rädsla för kristendom och i vissa fall hat mot det som bär upp vår kultur i vidaste mening och på grund av en olycklig dominans av en viss grupp med omfattande inflytande, har vårt folk gjort sig urarva då det gäller kristna värden. Under namn av objektivitet har skolan avkristnats. Att vara neutral i livsåskådningsfrågor framställs som något värdefullt. En etisk codex som ersätter budorden, bergspredikan och kyrkans lära i övrigt anses obehövlig. I viss lagstiftning legaliseras det som enligt Bibeln är brott, abort, och den nya familjelagstiftning som aviseras står i skarp kontrast till kristen moral och västerländsk kulturuppfattning. Utredningar om barnstuga och förskola visar att samhället önskar ta hand om barnet från föräldrarna mycket tidigt med de risker det innebär och med endast materiell motivering. Kristen mission betungas av pålagor och andra restriktioner. Och allt detta sker trots att en stor del av det svenska folket djupast sett bekänner sig till kristendomen. Det tragiska är att de berövas de kristna värdena genom en process som de inte observerar och stundom i tro att det som sker är ett framåtskridande och en humanisering.

En ledande ideologi

Det finns i dag bara två ledande ideologier som är tänkbara i världen, kristendomen med dess humanism och kommunismen/marxismen.

Sverige i dag vill officiellt inte bekänna sig till någondera. Det betyder att den senare av dessa två kommer att övertaga ledningen. Om inte vi preciserar vår målsättning och våra medel och bestämmer oss för att hävda det kristna arvet och bekänner oss till den västerländska traditionen, skall det vakuum som nödvändigtvis uppstår snabbt fyllas av den målmedvetna och aldrig vilande lära som kallar sig socialism, marxism eller kommunism.

Den tekniska utvecklingen har fört oss i ett läge där hela mänskligheten samtidigt kan utsättas för samma information eller propaganda. Det förefaller i dag uppenbart att Sverige framför allt utsätts för den påverkan som är negativ mot vårt gamla mönster, vår kristna livsform. Den yngre, i stort sett historielösa generationen utsätts för ett visst slags historieskrivning — en färgad, en indoktrinering. Den äldre generationen är likgiltig för det som inte rör ekonomi, standard eller andra materiella ting — detta i stort sett. De enskilda eller de grupper som

hävdar kristna uppfattningar kan inte göra sin röst hörd och förlöjligas i den mån de får säga något.

Det är ingen tvekan om att de flesta av dem som tillhör vårt lands lagstiftande, styrande och ledande församlingar och myndigheter tar avstånd från diktatur, från statsbildningar, där man i socialismens eller marxismens namn trälbinder medborgarna, från den världskommunism, vars spår dryper av blod och tårar. Lika visst är det att samma majoritet menar sig värdera kristen livssyn och tolererar kristen aktivitet, men utan ett bestämt ställningstagande från vårt folks sida för kristendomen som samhällets grund och demokratins förutsättning — givetvis följt av motsvarande handlingar och åtgärder — kommer makten att övertagas av den som representerar en annan ideologi.

Det är fördenskull nödvändigt att riksdag, regering och de politiska partierna preciserar sin ställning till kristendomen: Skall den alltfört vara den ledande ideologin? Därefter blir det möjligt att fastställa målet inte blott för kulturpolitiken i snävare mening utan för all politik och att söka medlen för förverkligandet. Ett klart ja till kristen tro är också ja till demokrati och människovärde — och ett nej till marxism och enpartisystem.

Vägar och åtgärder

Diskussionen kring "Ny kulturpolitik" kommer väl att ge vissa svar och lösningar men endast om den djupaste förutsättningen för och grunden till vår kultur beaktas.

"Kulturpolitiken skall medverka till att skapa en bättre samhällsmiljö och bidra till jämlikhet."

Denna första tes om det övergripande målet för kulturpolitiken, enligt kulturrådet, är meningslös om man inte säger ifrån om det skall vara ett kristet samhälle eller inte. Den är omöjlig att realisera om man inte går till grunden och "vattnar kulturens rötter" — dvs. räknar in skola, fostran, karaktärsdaning, trosnivå och lagstiftning ibland de kulturella elementen och minns att konst och litteratur och musik betingas av dem; att under både de stora mästerverken och den breda folkliga kulturens enkla men äkta yttringar alltid finns en klangbotten av religiositet, en inspirationskälla och en kraft som är andlig.

Mycket är försummat, men det är ännu ej för sent med ett klart svenskt ja till de faktorer som byggt vårt samhälle och främjat vår kultur. Ett fåtal elementära åtgärder kan vara helt avgörande. Den första av dem är en prioritering av kristendomskunskapen i undervisningen. Ämnet religionskunskap bör åter få namnet kristendomskunskap och få ökat utrymme i grundskolan. Kunskapen om övriga religioner bör integreras med undervisningen om de länder och kulturer där de hör hemma. I skolans alla stadier bör morgonbön anordnas dagligen

och helst i samverkan med kyrkorna. Givetvis skall både den och kristendomsundervisningen vara frivilliga i den meningen att ateister eller främmande religionsutövare kan få dispenser. Eftersom de unga i dag är öppna för andliga realiteter kommer både morgonböner och kristendomslektioner att få mycket hög anslutning.

En objektiv undervisning i kristendom — alltså med Bibeln som urkund och källa — och objektiv historia och samhällslära ger också kunskaper om vår kulturs grund och villkor och förståelse för de omistliga värden som bär vår demokrati och garanterar de mänskliga rättigheterna. Därmed får eleverna också perspektiv mot den konkurrerande ideologi som innebär vår kulturs undergång.

Med hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen beslutar om en översyn av läroplanen i syfte att prioritera ämnet kristendomskunskap i grundskolan.

Stockholm den 26 januari 1973

TORE NILSSON (m)
i Agnäs

FILIP W. FRIDOLFSSON (m)
i Stockholm